

สรุปข่าวการระบาดระหว่างวันที่ 8 – 14 กันยายน 2545

โดย อุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล

น.พ.ชนิต เสริมแก้ว

กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รายงานการเกิดโรค/ การระบาดใหม่

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
การระบาดของโรคตาแดง (Kerato conjunctivitis (EKC)) จ.ระยอง	ทีมสอบสวนโรคกองระบาดวิทยา	มีรายงานข่าวจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันพุธที่ 11 กันยายน 2545 พาดหัวข่าวว่า “ขยะพิษเป็นเหตุตาแดงระบาด” ที่อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง กองระบาดวิทยา ได้ส่งทีมออกสอบสวนโรคในวันที่ 12 – 13 ก.ย. 45 สรุปข้อมูลเบื้องต้น ได้ว่า มีการระบาดของโรคตาแดง (EKC) เกิดขึ้นในเขตอำเภอบ้านฉาง จ.ระยอง ตั้งแต่วันที่ 26 ส.ค. ถึง 11 ก.ย. มีผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาใน โรงพยาบาล และสถานีนอนามัยต่าง ๆ รวม 373 คน จากการสอบถามแพทย์ผู้รักษาพบว่า อาการและอาการแสดงของผู้ป่วย เข้าได้กับการติดเชื้อโรคตาแดง ไม่น่าจะเกิดจากขยะพิษตามที่เป็นข่าว ประกอบกับทีมสอบสวนได้ติดตามไปดูสถานที่เกิดเหตุ พบว่าชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้กองขยะ มีผู้ป่วยน้อยมาก การเกิดโรคตาแดงในพื้นที่ เริ่มสูงขึ้นตั้งแต่เดือน กรกฎาคม จนถึงปัจจุบัน และขยายวงกว้าง ไปถึงอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับ อ.บ้านฉาง จำนวนผู้ป่วยในอำเภอสัตหีบ ตั้งแต่เดือน ก.ค.- 12 ก.ย. 45 มีมากกว่า 1000 ราย เฉพาะที่เข้ารับการรักษาในกองจักษุกรรม ของโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ 847 ราย ทีมสอบสวนได้แนะนำให้ทาง รพ.ทั้ง 2 แห่ง เก็บวัตถุตัวอย่างส่งตรวจเพื่อหาเชื้อที่เป็นสาเหตุของการระบาดครั้งนี้	ติดตามสอบสวนการระบาดต่อไป

		แล้ว ในส่วนของ	
โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
		การควบคุมป้องกัน ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ทั้ง 2 แห่ง ได้ดำเนินการ ร่วมกับพื้นที่ที่มีการเกิดโรคทุกแห่งแล้ว	
ไข้กาฬหลังแอ่น (Meningococcal meningitis) จ. ราชบุรี 6 ก.ย. 2545	สสจ.ราชบุรี	ได้รับรายงาน (E1) จาก สสจ.ราชบุรีว่า มีผู้ป่วยโรคไข้กาฬหลังแอ่น 1 ราย เป็นชายไทย อายุ 43 ปี อาชีพ รักษาความปลอดภัย ที่อยู่ โรงไฟฟ้า ดับบลิวพีคูลทอง อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 6 ก.ย.2545 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลศูนย์ราชบุรี ในหอผู้ป่วยหนัก (ICU) ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบเชื้อ <i>Neisseria meningitidis</i> ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กำลังสอบสวนและป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่	ติดตามสถานการณ์
คอตีบ (Diphtheria) จ. ลำพูน 11 ก.ย. 2545	ศูนย์ระบาดวิทยา ภาคเหนือ จ.ลำปาง	ได้รับข่าวจากเจ้าหน้าที่ของ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูนว่า มีผู้ป่วยโรคคอตีบและเสียชีวิต ในเขต อ.ลี้ จ.ลำพูน ศูนย์ระบาดวิทยาภาคเหนือตรวจสอบข่าว ได้ความว่า เด็กชายเขาเผ่ากระเหรี่ยง อายุ 1 ปี 7 เดือน อยู่ที่ หมู่ 8 ตำบลนาทราย อำเภอลี้ เข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลลี้ เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2545 เวลา 15.30 น. ด้วยอาการ ไข้ คอขาวแดงมา 2 วัน ชิม มือเขียว ท้องอืด แพทย์ให้การวินิจฉัยว่า Upper Airway Obstruction และ ส่งต่อผู้ป่วยไปที่ โรงพยาบาลลำพูน ระหว่างทางต้องแะ ดูดเสมหะ (suction) ที่โรงพยาบาลบ้านโฮ้ง ถึง รพ.ลำพูนเมื่อเวลาประมาณ 20.00 น. อยู่ได้ไม่นานก็เสียชีวิต	ติดตามสถานการณ์

		แพทย์ให้การวินิจฉัยว่า Acute Respiratory failure จากการสอบสวนเบื้องต้น ได้ทราบว่าผู้ป่วยมาจากอำเภอท่าสองยาง	
--	--	--	--

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
		จังหวัดตาก ซึ่งทางศูนย์ระบาดวิทยาภาคเหนือได้ประสานกับเจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา ทั้งทางจังหวัดตาก และจังหวัดลำพูน ให้สอบสวนโรคและควบคุมโรคในพื้นที่แล้ว	
อุจจาระร่วงอย่างแรง (Severe diarrhea) จ. สระบุรี 2 ก.ย. 2545	ศูนย์ระบาดวิทยาภาคกลาง	มีรายงานผู้ป่วยอุจจาระร่วงอย่างแรง เป็นรายแรกของจังหวัดสระบุรี เป็นชายไทย อายุ 58 ปี อยู่ตำบลหนองแวม อำเภอหนองแค ตรวจอุจจาระพบเชื้อ <i>Vibrio cholerae</i> Eltor inaba ผลการรักษาหาย จากการสอบสวนพบผู้สัมผัสร่วมบ้าน 3 ราย ผลการตรวจอุจจาระไม่พบเชื้อ ทั้ง 3 ราย จากการเฝ้าระวังในพื้นที่ ยังไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติม	ติดตามสถานการณ์
อุจจาระร่วงอย่างแรง (Severe diarrhea) จ. สงขลา 1 – 8 ก.ย. 2545	สสจ.สงขลา	ในสัปดาห์นี้ ได้รับรายงานผู้ป่วยอุจจาระร่วงอย่างแรง ที่ตรวจพบเชื้อ <i>Vibrio cholerae</i> Eltor inaba รวม 4 ราย เป็นผู้ป่วยจากอำเภอเทพา 3 ราย และ อำเภอนาหม่อม 1 ราย เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 1, 1,4,8 กันยายน 2545 ตามลำดับ ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กำลังสอบสวนและป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่	ติดตามสถานการณ์

ข้อมูลเพิ่มเติมรายงานการเกิดโรค/การระบาดต่อเนื่องจากสัปดาห์ก่อน

โรค/ สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
อุจจาระร่วงอย่างแรง (Severe diarrhea)	สสจ.ชลบุรี	สัปดาห์นี้ ได้รับรายงานผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอีก 5 ราย เป็น Passive case ทั้งหมด (รวมมีผู้ป่วยสะสมตั้งแต่ต้นปี 102 ราย) เป็นชาย	ติดตามสถานการณ์

จ. ชลบุรี 2 – 7 ก.ย. 2545		3 ราย หญิง 2 ราย อายุ 18 - 75 ปี เริ่มป่วยวันที่ 2, 4, 4, 6, 7 ก.ย. 2545 จากกิ่งอำเภอเกาะจันทร์ 1 ราย อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง แห่งละ 2 ราย ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร่วมกับพื้นที่ ได้สอบสวน และควบคุมโรคอย่างต่อเนื่องแล้ว	
โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
อุจจาระร่วงอย่างแรง (Severe diarrhea) จ. ระยอง	สสจ.ระยอง	สัปดาห์นี้ไม่มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มขึ้น คาดว่า การระบาดน่าจะสงบแล้ว	จบการติดตาม
หัด (Measles) จ. ลำพูน	สสจ.ลำพูน	สัปดาห์นี้ ไม่ได้รับรายงานผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มขึ้น คาดว่า การระบาดน่าจะสงบแล้ว	จบการติดตาม

บันทึกท้ายบท

ในสถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนฉบับนี้ เสนอเรื่อง “การตายที่ไม่ทราบสาเหตุจำนวนมากใน Madagascar” ซึ่งยังไม่ทราบแน่ชัดถึงสาเหตุการเสียชีวิต

เรารู้จักประเทศมาดากัสการ์ พอเป็นสังเขป เพราะในแต่ละปีคนไทยเดินทางไปประเทศนี้นับพันคน มีผู้ปกครองหลักประกอบอาชีพประมาณ 300 - 400 คน และชาวมาดากัสการ์ก็เดินทางมาประเทศไทย เพื่อขายพลอยในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก เช่นกัน

ประเทศมาดากัสการ์ เป็นเกาะขนาดใหญ่ (ใหญ่เป็นอันดับ 4 ของโลก มีขนาดใหญ่กว่าประเทศไทยเล็กน้อย) อยู่ในมหาสมุทรอินเดียทางชายฝั่งตะวันออกของทวีปแอฟริกา ห่างจากชายฝั่งประมาณ 400 กิโลเมตร โดยมีช่องแคบโมแซมบิกขวางกั้น เป็นเกาะที่แยกตัวโดดเดี่ยวจากทวีปมากกว่า 160 ล้านปี เป็นประเทศที่มีชื่อเสียงในด้านสัตว์ป่า เช่น มิลีเมอร์หางปล้อง (สัตว์ตระกูลลิง Ring tailed Lemur) หลายสายพันธุ์ แมลงสาบยักษ์มาดากัสการ์ มีพืชพรรณที่มีลักษณะเฉพาะไม่เหมือนที่ใดในโลก เช่น มีต้นบาบับ (baobab) เป็นต้น และมีชื่อเสียงในด้านแร่ธาตุต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก มีพลอยแดง พลอยสีชมพู (ทับทิม) พลอยสีน้ำเงิน(ไพลิน)

และบุศราคัม จำนวนมาก สิ่งเหล่านี้ดึงดูดให้คนไทยเข้าไปค้าขายพลอยจำนวนมาก